

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik raponkint reggel, kivéve hétfőn

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

LAPTULAJDONOSOK:

Telefon száma: 62.

Egyes szám ára 2 fillér.

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Egyes szám ára 2 fillér.

Aktuális kérdés.

— július 8.

A közéleti kérdések között ma a husárok emelkedésének ügye a legaktuálisabb.

Nemcsak nálunk, az ország több nagyobb városában is. A társadalom hozzá van szokva a husevéshez s ezt a szokását betartja bár, de kétségbeesve tapasztalja, hogy ezen fontos élelmi szerének az ára rohamosan megnagyobbodott. S ha enni akarja, a husevő ember az étvágyának a nagysága és a pénztárcájának tartalma között nem találja meg a helyes arányt. Abból a tárcából egyre több a kiadás, amit a fokozódó életszükséglet megkíván, az az ételhus pedig egyre drágább s előállaza furcsa helyzet, hogy panaszkodik a termelő, panaszkodik a mézárós, panaszkodik a közönség — talán még a fogyasztási adóhivatal is panaszkodik.

A hus értéke felől a tudományos nézetek különbözők. Vannak, akik azt vallják, hogy bár legelső helyen áll a tápérték dolgában a tej, de azért az egymagában, hus nélkül nem elegendő. Mások egyenesen harmadik helyre sorozzák a tápérték dolgában a húst, fölállítván azt a tudományos tételt, hogy első helyen jön a tej, második helyen a tojás, s csak harmadik helyen a hus. Mindezen tudományos tételeket pedig a feje tetejére állítja az, hogy az embereknek étvágyuk is van, az evésben élvezetet is keresnek s nem akarnak örökké tejjel és tojással élni. Szóval a hus a közéleti kérdések között elsőrendű tényező volt eddig is s az marad a jövőre is.

Szóval a hus ugynevezett veres fonálként húzódik át az emberiség élelmezési történetén. Veres fonállá különben most vált, a mostani utóbbi századokban, amidőn a különböző adók egymásután teremtődven, megnehezítették a termelést, a kereskedést, magát a fogyasztást is.

Nálunk hány család van, ahol még egy kis huslevesre, egy kis főtt husra sem telik! Hol van még a munkás, a napszámos, a szolgálai állásban alkalma-

zottak? A munkás egész napi napszáma kevesebb, mint két font hus ára; a tej, a tojás, ha tudományos szempontból táplálóbb is, egy öttagu családnál a táplálásra elegendő tej vagy tojás még többbe kerül.

A husdrágulásnak az adón kívül egyéb okai is vannak. Egyik speciális ok, hogy a kisbirtokok szarvasmarha készlete a fogyasztással szemben alig jöhet számba.

A másik szántó „hust“, a lovat pedig sohasem fogja élelmi anyagnak tekinteni a magyar közönség; a legszegényebbjek sem. A legelső pedig, az ősi marhatenyésztés alapja fogy, egyre fogy a belterjes gazdálkodás követelményei szerint.

Ily körülmények között jóakarattal kell fogadni minden oly vállalkozást amely amíg egyfelől a vállalkozóknak használna, egyben hozzájárul ahhoz, hogy a fontos közéleti kérdések, a husnak az ára a fogyasztók zsebének tartalmához módosuljon. A közéleti politikának nagy vívmánya volna, ha e tekintetben eredményes lépéseket tudna tenni.

Pitreich és Nyiri. A Bud. Tud. jelenti: Azzal a hamis hírrel kapcsolatban, hogy Pitreich lovag táborszernagy, közös hadügyminiszter vasárnap Budapestre utazott, egy leleményes bécsi helyi könyvművelő beható jelentéseket közölt azokról a tárgyalásokról, amelyeket a közös hadügyminiszter ez alkalommal Tisza István gróf miniszterelnökkel és Nyiri Sándor vezérőrnagy, honvédelmi miniszterrel folytatott. A legilletékesebb felhatalmazás alapján konstatálhattuk e jelentéssel szemben, hogy Tisza István gróf azidőben Geszten, Nyiri Sándor pedig balatonmelléki nyaralóhelyén volt s hogy eszerint ez alkalommal Budapesten Pitreich lovag nem tárgyalhatott említett magyar miniszter társaival. Mindezek dacára, mint velünk közlik, ugyanaz a bécsi helyi könyvművelő furcsa vakmerőséggel bír, ellenünk egy ellencáfolatot közzétenni, amely szerint Pitreich lovag hadügyminiszter Nyiri Sándor honvédelmi miniszterrel hétfőn a Veszprém melletti katonai lövőhelyet megtekintette. Ugyancsak illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján megállapíthatjuk, hogy Nyiri miniszter sem Veszprémbe, sem az ottani katonai lövőhelyen nem volt s hogy e szerint Pitreich lovag hadügyminiszterrel ezuttal nem találkozhatott. Ezekből az említett bécsi könyvművelő szavahihetősége a maga valóságában eléggé kiderül.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól —

Budapest, 1904. július hó 8-án.

Ugy tetszik, hogy a katalogus olvasásnak mégis volt némi hatása. Ma már népesebb volt az ülés, és ülés előtt megjelent a házban Széll Kálmán is, de csakhamar elment, miután távolmaradását az elnöknek igazolta. A Kossuth-párt megkezdte a föliratkozást a civillista ellen és csakhamar megtelt az ellenzéki tábla mind a két oldala.

Perczel Dezső elnökölt.

Vlád Aurél személyes kérdésben reflektál Tisza kormányelnök tegnapi beszédének elüljáró részére. A miniszterelnök azzal vádolja, hogy konkolyt hint a nemzetiségek közé. Mondotta ezt pedig a költségvetési beszédére.

Felkiáltások jobbról: Nem arra mondotta!

Vlád Aurél: Ezt visszautasítja, és hogy ugyanolyan erős kifejezéssel éljen, mint a milyent — a miniszterelnök használ kijelenti, hogy a mit a kormányelnök mondott az ámitás. (Zaj és ellentmondás a jobb oldalon.)

A költségvetési vitát folytatták.

Szederkényi Nándor: Határozati javaslata alapján a zárszó jogával él. Követeli, hogy az ischli klauzula minden egyes körülményét tárják fel, hogy lássa a nemzet, kik az ellenségei. Az ischli klauzula Bánffy állítása szerint Lukács pénzügyminiszter munkája. Nyilatkozzék Lukács! Majd határozati javaslatának megokolására tért át. Határozati javaslata bizalmatlanságot fejez ki a kormány ellen. Ott a kormányban Héderváry gróf, a király személye körüli miniszter, aki hadat üzent közjogunknak. Héderváry szóval játékot üz a parlamentárizmussal és folyton mindenben a király személyét állítja a nemzettel szemben. És ott a kabinetben Tisza gróf is. Elég ok a bizalmatlanságra. Kéri fogadják el határozati javaslatát. (Helyeslés a baloldalon.)

Udvarny Ferenc szintén határozati javaslata alapján szólott. Sürgette ezen a réven a magánhitelkérdés rendezését, mint amelytől a nemzet közteherviselési képessége függ. Utasította a képviselőház a pénzügyminisztert, hogy az általa már hangoztatott szükséges illetékreformokra vonatkozó intézkedéseket haladéktalanul tegye meg. Addig pedig a módjában lévő törvényes eszközökkel hasson oda, hogy a biztosítéki okiratokat igénybe vevő néposztály egy és ugyanazon bélyegilletékalapért ne legyen kénytelen kétszer megfizetni a bélyeget, hanem állítsa vissza azt az előbbeni rendet, hogy a biztosítéki okirat bélyeg egy korona legyen. (Közül folyton iratkoznak fel a fekete táblán a civillista ellen. Rákosi Viktor az első, Appo-

nyi Albert gróf a második és kívülök eddig tizenkilencen vannak, kik szót emelnek ebben a tárgyban.)

Udvary Ferenc szóvá teszi Horánszky Lajos eszméjét a kisbirtokosok adósságának konverziójáról egy külön bank segítségével. Ezt a bankalapítást szükségesnek nem tartja azért, mert van itt egy egész sereg pénzügyintézet, amely szívesen vállalja ezt a pénzügyintézetet. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Molnár János mint utolsó okolja meg határozati javaslatát, amely felekezetenkülség eltörlését sürgeti.

Molnár György beszéde után *Tisza* István gróf reflektált Apponyi tegnapi és Molnár mai beszédére. *Tisza* Apponyinak kimutatta, hogy ő a közpályán a legkülönbébb álláspontokat foglalta el és a katonai kérdésekben pedig főképp a vezényleti nyelvre nézve volt más az álláspontja, mert 1894 ben még ezt a felségjogok közé sorozta, *Tisza* után *Molnár* személyes kérdésben szólalt fel, melyre *Tisza* válaszolt.

Ezután a Ház többsége általánosságban elfogadta a költségvetést, melyet holnap részletesen kezdenek tárgyalni. Ugyancsak holnap következik a civilista javaslat tárgyalása is.

Az ülés d. u. 3 órakor ért véget.

TÁVIRATOK.

Lukács nem ad kihallgatást.

Budapest, jul. 6. *Lukács* László pénzügyminiszter és *Tallian* Béla földművelésügyi miniszter-további rendelkezésig — a nyári hónapokban nem tartanak kihallgatást.

Németellenes tüntetés.

Trieszt, jul. 8. Tegnap este itt az innsbrucki egyetemi események miatt németellenes tüntetés volt. A rendőrség és csendőrség elejét vette a zavargásoknak, egy óra múlva a rendet helyreállította.

Törökországi zavargások.

Budapest, jul. 8. Konstantinápolyból jelentik: Téves a Havas-ügynökség jelentése, hogy a napokban két torpedónaszád indult a Fekete-tengerbe néhány száz kiti tott őrménnyel, mert a porta mozgalom kitörésétől tartana.

Budapest, jul. 8. Konstantinápolyból jelentik: Monasztiri jelentés szerint parancs érkezett a redifászlóaljok fokozatos elbocsátására.

A városligeti kardaffér.

Budapest, jul. 8. A szomorú hírnévre szert tett gavallérok rohamosan haladnak a gyógyulás felé. Ifjabb Rónay Lászlót szüleinek lakásán ápolják. Orvosa azt mondja, hogyha valami nonputarem komplikáció közbe nem jön, két hét alatt elhagyhatja a szobát. Lovag Fakh József állapota még jobb. Tegnap este a Réczey-féle klinikán megjelent egy 32-ik gyalogezredbeli főhadnagy, hogy a megsérült Schmidt Gusztáv főhadnagy nevében elégtételt kérjenek Fakh Józseftől. Ez a provokálás — amint értesülünk — a főhadnagy részéről csak formalitás: a párbajszabályok írják elő. Schmidt Gusztávot ugyanis utasította a fölöttes hatósága, hogy az ügyet becsületbíró elé vigye. Ez, mihelyt Fakh József felépül, azonnal meg is fog történni.

A háború.

— Expressz tudósítás. —

A fővárosba ma a következő legújabb sürgönyök érkeztek a háborúról:

Pétervár, július 8.

Szaharov tábornok távirata szerint az ellenség július 4-én vissza akarta az orosz-

kat előőrsvonaluk déli élén szoritani, de kísérlete nem sikerült, a japánok a vonalról visszahúzódtak és a Kucsicsan irányában lévő Sziuncsöntől északra négy kilométernyire fekvő magaslatokra. Ütegünk kedvező helyzetbe vezényelve, oly hatásosan kezdett tüzelni, hogy a japánok, mindjárt az első lövések után Sziuncsön felé menekültek. Lövészeink egy része hatalmába kerítette a vasuti állomást. Ekkor az ellenség a Szevisz-koko folyó balpartjáról ágyuival a vasuti állomás felé és az általunk Kuicsissen mellett megszállt dombokra kezdett tüzelni. Két japán katona fogságba esett. Sziuncsöntől 26 kilométernyire keletre, az ott lévő járóőrt szétszórta. A végzett kutatás összes eredménye az, hogy az ellenséges előőrsvonal a Potilizától Siknanuzánig terjedő vasutól keletre lévő dombvidéken van felállítva.

Pétervár, jul. 8. (Szaharov tábornok jelentésének vége.) A japánok kiürítették Tamarhut és Madzavajcát, mely a hanzai uton fekszik. Július 4-én az egyik ellenséges előőrst elűzték Liautiati-Atirlról és ez gyorsan visszavonult a Dalin-szorosba. Katonáink közül portyázás közben hetet megsebesítettek. Július 3-án járóőreink a Namaju mellett lévő uton, a sűrű ködben ellenséges zászlóaljba bonyolultak. A közelben lévő előőrsünk a helyszínére sietett, hogy megszabadítsa őket és ennek segítségével járóőreink kivághatták magukat. Guliga hadnagyot 24 katonájával elvágták. Július 4-én a japánok dél felé Kavuantól előre akartak vonulni, de gyalogságunk visszaverte őket. Július 5-én egy kozáksotnya Adlatunnál feltartóztatott két előre vonuló japán lovasszázadot, melyek sietve vonultak vissza dél felé. Ellenséges gyalogjáróőrrel való küzdelem közben elesett egy kozák. A benszülöttel elbeszélése szerint a japánok a kavuáni éjjeli ütközetben 700 embert veszítettek. Július 5-én a Naidziko folyó jobb partját egy kisebb orosz csapat csatározás után ismét megszállotta. Az ellenség főhadserége a főncsulini szorosban van. Július 5-én és 6-án Daszicsab környékén nem volt eső, de viharos időjárás volt.

Tiencin, jul. 8. (Reuter.) Az Espigle nevű angol ágyunaszád Niucsvangból elindult Sinvantaoba, mivelhogy az oroszok tiltakoztak a hajó ottidőzése ellen. Egy orosz ágyunaszád a Liao torkolatnál horgonyoz, hogy az Espiglenek visszatérés esetén visszavonulását megakadályozza.

Vejhajvej, jul. 8. A négy pécéloshajóból, négy cirkálóhajóból, egy jelző és egy torpedónaszádból álló itt horgonyozott angol hajóhad délután váratlanul ismeretlen utiránnyal távozott.

Szerbia kincse Szabadkán.

Milliószáz ezüst szállítmány.

(Saját tudósítónktól.) A múlt hóban volt egy esztendeje, hogy Szerbia fővárosában véres napra virradtak az emberek. Megölték a királyi családot s ez eseménynek óriási változások jártak a nyomában. Kevés idő múlva változott a király, a miniszterium, nagy reformok történtek minden téren.

Néhány hét előtt az egész ország sajtóját a hír, hogy Szerbia óriási pénzzavarral küzd, hogy a katonák és az államhivatalnokok nem kapják meg rendesen a fizetésüket. E hírekre most alaposan rácsafol az a szenzációs hír, amely arról szól, hogy Szerbia új pénzt veret.

Ez e híradás a legkomolyabb, mert már az új pénz veretéséhez legközelebb hozzáfognak.

Bennünket magyarokat Szerbia új pénze közéről érdekel. Érdekel pedig azért, mert az új pénzt, Magyarország pénzverdében *Körmöcbányán* fogják elkészíteni.

Szerbiának ugyanis nincsen pénzverdéje és így a nyers anyagokat vonaton szállítják a magyar pénzverő intézetbe.

A rengeteg ezüst szállítmány a közeli napokban indul utnak Belgrádból Körmöcbányára.

Erről a nagy ezüst szállításról a szabadkai forgalmi főnökség is értesítést kapott. Az értesítésben az áll, hogy néhány nap múlva a szerb kincstár **egy millió százezer frank értékű tiszta ezüst szállítmányt** fog feladni, melyet a Zimony Budapesti vonalon át Körmöcbányán szállítanak.

A milliószáz ezüst szállítmány elindításáról a vonalon levő összes állomások értesítve vannak és a szállítás *csak nappal* történik. Éjszaka a waggonokat *csendőrség, vagy katonaság fogja őrizni.*

Érdekes még megemlíteni, hogy az új szerb pénz a *frankszámítás* csoportjába esik. A donárok csak addig lesznek forgalomban, a míg az új veretű pénzeket a körmöcbányai pénzverde elkészíti. Ezután pedig a frankok jönnek forgalomba.

Az új ezüst érmék egyik oldalán I. Péter szerb király arcképe lesz, a másikon koszoruban e felírás:

1 frank.
1904.

A hatalmas ezüst szállítmány fogadására az egész vasutvonalon megtették a kellő intézkedéseket.

Fogházra ítélt nagybirtokos.

(Saját tudósítónktól.) A szabadkai kir. törvényszék ma gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt fogház büntetésre ítélt egy szabadkai földbirtokost, akit a vagyona már annyira elvakított, hogy a más ember életét annyira se becsülte, mint a cipője talpát. Ez a nagy ur ráparancsolt a kocsisára, hogy úgy hajtson az utcán, mint a szélvész, mindegy, ha ember, ha állat kerül az útjába, el kell tiporni, mert nálánál nagyobb, hatalmasabb ur nem létezik.

És ime ma belátta, hogy van nálánál hatalmasabb ur is. Ez a törvény, amely viszont eltörpítte azt, a ki ellene vét. Az emberi gőg utálatos voltát csodaszépen aposztrofálta a tárgyaláson *Aczél* Imre dr. kir. alügyész, a kinek vád beszédéről megemlékezni igazán kötelességünk.

A tárgyalásról részletes tudósításunk a következő:

Még múlt év december 24-én történt, hogy *Halbrohr* Adolf nagybirtokos a Szent István téren hajtattott át a kocsijával. A bakon *Kecsenovics* Ádám kocsis ült, a ki gazdája utasítására úgy a lovak közé suhintott az ostorral, hogy szinte már nem is a földön, de a levegőben vitték a kocsit. Az örületes hajtás csaknem végzetessé vált. A koci uton egy összetöprődött anyóka haladt, a ki alig alig tudott kitérni a sebesen vágató koci elől. *Kecsenovics* Imre kocsis látta a veszélyt s a mennyire csak tudott fékezett. Mikor ezt *Halbrohr* észrevette ráparancsolt az emberséges indulatu kocsisra:

— Csak azért is tovább!

Csapj a lovak közé!

A kocsis úgy tett, a mint gazdája parancsolta. Újból a lovak közé vágott. A következő pillanatban éles sikoly hallatszott. Az öregasszonyt a koci elgázolta, úgy, hogy több mint 5 hétig nyomta az ágyat s igazán nagy szerencse, hogy nehéz sebeibe bele nem halt.

Az eset után a csendőrség vizsgálatot indított, majd áttette az iratokat a kir. ügyészséghez, mely gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt helyezte vád alá Halbrohr Adolfot és Kecsenovics Ádámot.

A mai tárgyaláson Dr. Kovács Gyula elnökölt. Szavazó bírák voltak Piry Sándor és Hajnal József dr. A vádat Dr. Acél Imre alügyész képviselte, a vádlottat Dr. Gruber Károly védte.

A tárgyalás során Kecsenovics bevallotta, hogy a kocsival átgázolta az öregasszonyt, de egyszersem kijelentette, hogy gazdája parancsára kellett oly örülten hajtani, hogy a szerencsétlenséget ki nem kerülhette.

A tanúk csak azt igazolták a mit a kocsis elmondott. A kir. törvényszék bebizonyított, hogy látta a gondatlanságból okozott súlyos testi sértést és ezért Dr. Acél Imre alügyész érvekben gazdag vádbeszéde után Kecsenovicsot, a kocsiat 80 kor. fő és 20 korona mellékbüntetésre, Halbrohr Adolfot pedig 7 napi fogházra és 40 kor. pénzbüntetésre, továbbá az eltiport öregasszony kárának és a perköltségeknek megtérítésére ítélte.

Az ítéletben elsőrendű vádlott megnyugodott. Halbrohr ellenben felebbezést jelentett be.

H I R E K.

— **A Honvédség köréből.** A rendeleti közlöny legutóbbi száma közli, hogy Illés Béla 6. honvéd gyalogezredbeli hadnagy Szabadkáról Ujvidékre helyeztetett át zászlóaljsegédtiszti szolgálattételre. Kanyó Béla hadnagy pedig Ujvidékről Rózsahegyre helyeztetett át.

— **Uj járásorvosok.** Latinovits Pál főispán dr. Schmidt Oszkár mélykúti, dr. Alföldy Béla bokodi, dr. Tóth Gyula kátyi községi orvosokat tb. járásorvosokká nevezte ki. Mindhárom orvos alaposan rászolgált erre a kitüntetésre.

— **Temetés.** Ma temették el a tegnapi elhunyt kis Kelemen Lajost. A temetésen a gyászolók nagy tömege vett részt, kik között ott volt Kosztolányi Árpád a főgimnázium igazgatója s a kis gimnazista tanárai, kik egyik legszorgalmasabb tanulójukat vették el az elhunytban. A kis halottat dr. Singer Bernát főrabbi bucsusztatta el, oly megható szép beszédben, hogy egy szem sem maradt szárazon.

— **Népmisszió és primiciák.** Bácsvaskút községben a minap fejezték be Páncsics és Kerling Jézustársasági szerzetesek a népmissziót, mely nagy eredménnyel járt. Julius 3-án pedig ugyanott Ruile Károly kálvinegyházmegyei ujmisés tartotta primiciáját a szokott ünnepek keretében. Szent Fülöp községben Lepold Antal ujonnan felszentelt pap ugyancsak f. hó 3-án mutatta be első szent mise áldozatát szép és magasztos ünnepek keretében.

— **Műkiállítás Baján.** Bajáról írják, hogy ott műkiállítást rendeznek, mely július 9-én nyílik meg. Az egyes családoknál levő értékesebb dísz tárgyakat állítják ki s teszik közszemlére. A műkiállítás július hó 9-én délután 5 órakor nyílik meg a tanítóképző intézet tornacsarnokában. A kiállítás minden nap délután öttől este tíz óráig lesz nyitva Vasárnap egész nap. Hetenkint kétszer, kedden és szombaton zsúr és séta hangverseny lesz. A kiállítás védnöke dr. Hegedűs Aladárné urnő, diszelnökei Schmausz Endre főispán és Hegedű Aladár polgármester.

— **Uj telekkönyvvezetők.** Az igazságügy-miniszter Simon Béla palánkai járásbírói segédtelkkönyvvezetőt az óbecsei járásbírói segédtelkkönyvvezetővé, Megyeri József nagyszentmiklósi járásbírói irnokot a

bácstopolyai és Valihora István szabadkai törvényszéki irnokot a bácsalmási járásbírói segédtelkkönyvvezetőkké nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Lippner Henrik kulai járásbírói irnok a nagykikindai járásbírói segédtelkkönyvvezetővé helyeztetett át.

— **Templomrablás.** Makóról távlati értesítés érkezett rendőrségünkhöz, hogy ott az új folyamán ismeretlen tettesek behatoltak a róm. kath. templomba és annak perselyeit feltörve 200 korona aprópénzt kiloptak és megszöktek.

— **Baleset fürdés közben.** Takács István arató munkás ma délután, miután Palics szomszédságában levő egyik szálláson részes arató munkáját befejezte, a kis Palicsba ment fürödni. Alig ért a vízpartról néhány lépésnyire, teljes erővel lebukott a víz alá, még pedig oly szerencsétlenül, hogy egy a talajból kiálló kődarabba vágta fejét és több helyen súlyos koponyarepedéseket szenvedett. Súlyos sebeivel bevánszorgott a csendőrségre, ahonnan a mentőkért telefonáltak, akik bevizelték a 6. kör lakására.

— **Vonatrablás Kiszácson.** Ma városzerte szenzációs hírről készültek. Arról ugyanis, hogy a Szabadka—Ujvidéki vasut vonalon levő Kiszács állomáson a tegnap éjjel közlekedő személyvonatot ismeretlen tettesek kirabolták. A szenzációs eset híre még tegnap éjjel terjedt el a városban és mindenütt érthető érdeklődéssel várják az újabb híreket. Utána jártunk a dolognak, úgy a vasuti forgalmi főnökségnél, mint a rendőrségnél, de mindkét hivatalban nagyon is titkolják az esetet, Hogy mi okból teszik arra ott tudnának inkább felelni. Nekünk a közönséggel szemben kötelességeink vannak, és e kötelességeknek híven meg akarunk felelni, de mikor sötét bürokratizmussal és vaskalaposággal találkozunk, akkor a legjobb akarat is kárba vész!

— **Rendőri hír.** Elveszett a zombori uton egy pénztárca amelyben 54 korona készpénz és egy 130 koronáról kiállított váltó volt Kuruc Mária, Sefcsics Mária és Kuthy György aláírásokkal ellátva.

— **Kiállítás Hódmezővásárhelyen.** Mint a multkor jeleztük, Hódmezővásárhelyen aug. 14—28-ika közt ipari és mezőgazdasági kiállítás lesz. Tudósítónk írja, hogy a bejelentéseket a kiállítási igazgatóság már lezárta és pedig igen örvendetes eredménnyel. Az ipari részen 519, a gazdasági részen 338, a női kézimunka osztálynál 274 kiállító jelentkezett, ezek legnagyobb része helybeli a többiek a szegedi kereskedelmi és iparkamara területéről valók. Az ipari részen több ezer forintba menő megrendelés biztosítja a sikert, csupán egyik vásárhelyi speciális iparág terén, a könnyű tetszetős és mégis szilárd gazdasági kocsik készítésére 5000 korona értékű megrendelés történt. A gazdasági részen a baromfiipar egyesülete Budapestről tanulságos kiállítást rendez. A messzeföldön híres vásárhelyi népies lötenyésztest nagy arányokban mutatják be, több mint 200 drb. lóval. A kiállítás megnyitása aug. 14-én lesz s arra Talián Béla és Hieronymi Károly minisztereket, kik ötezer és négyezer korona segélyt adtak, küldöttség fogja meghívni. A küldöttséget Dr. Lukács György főispán a kiállítás védnöke vezeti. Az érdeklődők felvilágosításért Németh Pál titkárhoz fordulhatnak. (Hódmezővásárhely, városháza.)

— **Uj tiszték és új hadapródok.** A hadapród-iskolák növendékei, valamint a katonai akadémikusok augusztus 18-án hagyják el mint hadapródok, illetve mint tiszték az intézeteket. A bécsujhelyi katonai akadémiából az idén aránylag kevesebb növendék lép a magyar ezredekhez, mint az előző évek-

ben. Különösen a magyar huszárezredekhez lép kevés, az akadémiát végzett új tiszt. A honvéd Ludovika-Akadémiából kilépő tiszték közül — mint értesülünk — az idén ismét többet áthelyeznek a közös hadsereg ezredeibe. Itt említjük meg, hogy a hadügyminiszter a minap rendeletet bocsátott ki, amelyben meghagyja, hogy a hadapród-iskolák növendékei csak ahoz a fegyvernemhez nevezhetők ki, amelynek iskolájában tanulmányaikat végezték.

— **Eljegyzés.** Fuchs Mór szabadkai aranyműves jegyet váltott Dévai Lipót kunfélegyházi ékszerész leányával, Juliskával.

— **Öngyilkos leány.** Titeli levelezőnk írja: András József m. kir. erdőőr, dunagárdonyi lakos 18 éves Juliska nevű leánya ismeretlen okból öngyilkossági szándékból a Dunába ugrott és nyomtalanul eltűnt. Tetének oka ismeretlen.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Mayer Mária 5 év, Budanovits Antal 56 év, Vojnits T. Márta 19 év, Metókovits István 70 év, Sörös Jánosné 58 év, özv. Forgách Istvánné 60 év, Macskovics István 18 év, Bulyovesics Jakab 73 év, Kovács Pál 38 év. Született 6f 3 fi, 3 leány.

MULATSÁGOK.

A »Szabadkai Kör« vigalmi bizottsága holnap, szombaton d. u. 5 órakor a Domszki-féle vendéglő külön helyiségében ülést tart az augusztus 6-án tartandó táncmultság részletes megbeszélése tárgyában, melyre a bizottság tagjait meghívja az elnökség.

EGYLET.

Műpártolók köre. A Műpártolók Körének részvétlenség miatt elhalasztott ülése vasárnap délután három órakor fog megtartatni a városháza gazdasági tanácstermében. Az elnökség a meghívottak érdeklődését ez uton is felhívja a fontos határozathozatalok végett összehívott ülésre.

TANÜGY.

Felvétel a Magyar Zeneiskolába. A Magyar Zeneiskola (Budapest, Erzsébet körút 27. sz. I. emelet 3 ajtó), a jelen tanévvel immár 18. évfolyamát fejezte be. Nem nagy zajjal, de annál nagyobb sikerrel munkálkodott azon eszme szolgálatába, melynek művelésére alakult. Tanításában vezérgondolat volt mindvégig: a klasszikus zene művelése mellett a nemzeti zene ápolása. Az intézet vezetői: Lung György székesfővárosi tanácsnok, elnök és Schnöller Lajos székesfővárosi tanár, igazgató. Tanári kara kiváló magyar zeneművészekből áll, kiknek képessége és tudása általánosan el van ismerve. Rendes tanárok Armandola Aranka, Faludy Károly, Fusz Ferenc, Hackl N. Lajos, Janetschek István, Manheit Jakab, Rupnik Rezső, Ruzitska György Schnöller Lajos, Waldmann Albert. A zeneiskola egy előkészítő-, 4 rendes és 3 kiművelési osztályból áll. Ezen felosztás a zongorára és hegedűre szól. A többi tárgyaknál a körülményekhez képest módosul. Az előkészítő-osztályba olyanok is felvétetnek, kik semmi előismerettel nem bírnak. Gyakorlati tantárgyak: zongora, orgona hegedű, mély-hegedű, gordonka, fuvola, cimbalom, magánének, szinpadra képzéssel, úgy az opera, mint az operett számára. Elméleti és mellék-tantárgyak: zeneelmélet, ősszhangtan, karének, zenetörténelem, kamara-zene és zenekari játék. Beiratási díj a zeneiskola előkészítő- és négy rendes osztályában: 6 kor., havi tandíj 8 kor. Beiratási díj a kiművelési, szinpadi és az énekosztályokba 10 kor. Tandíj havi

12 korona. A zenekarba előhaladottabb műkedvelők díjtalanul vétetnek fel. Kiváló tehetségű szegény növendékek tandíjmeotességben, illetve tandíjkezdvevényben részesülnek. Tájékoztató értesítőt kívánatra ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Javító vizsgák a gymnasiumban. Azon tanulók, kik a gymnasium valamely osztályába jártak s két tantárgyból kaptak elégtelen jegyet, azok csak főigazgatói engedéllyel tehetnek javító vizsgálatot. Eziránti kérvényeket a szegedi királyi főigazgatósághoz címezve, a szabadkai igazgatósághoz július 10-éig nyújtják be, másként eziránti kérelmeik figyelembe nem vétetnek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Gondnokság alatt. Frankl Jakab bácsalmási lakost a szabadkai törvényszék elmegegység miatt gondnoktág alá helyezte.

Az erdőirtó. Vida György helybeli lakos múlt év szeptember havában Engl Adolf és fiai pécsi cégtől egy erdő kiirtásának munkálatát vállalta el azzal, hogy 150 embert fog munkába állítani és október elsején kezdi el az irtást. Husz ember kíséretében el is ment a helyszínére szeptember 20-án, de a munkához nem fogott azért, mert a többi munkások érkezését várta. Eközben 340 korona előleget kért, a melyet meg is kapott és ebből átadott 100 koronát a munkásainak, de aztán gondolt egyet és az előleg többi részével otthagya az erdőt és munkásait. A szerződő fél azonban nem hagyta annyiban a dolgot, hanem a könnyelmű vállalkozót feljelentette csalás miatt a törvényszéknél és a ma megtartott főtárgyaláson a vádbeli cselekmény beigazolást nyervén, Vida két havi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítéltetett.

A tyúk tolvaj. Egri János kishegyesi rovvott multu egyén 7-én éjjel 24 tyukot ellopott Rudás István kishegyesi lakos udvaráról. A szabadkai kir. törvényszék előtt ma vonták felelősségre újabb bűncselekményeért a visszaeső bűnöst és lopás büntette miatt hat havi börtönbüntetésre ítélték.

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonatermék-kereskedő cég tudósítása.

— Julius 6. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	—	—
Buza máj. 1904	—	—
Buza okt.	912—910	908—19
Rozs apr.-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt.-re	670—672	671—72
Zab máj.-ra	—	—
Zab	—	—
Zab október	629—628	527—28
Teng. jul. 1904.	532—531	535—36
Tengeri aug.	543—542	544—45
Teng. máj. 1905	572—571	572—73
Tengeri	—	—
Répece	—	—
répece aug.	10.25—10.35	—

REGÉNY CSARNOK.

A POGNEBINI HŐS.

Írta: Sienkiewicz Henrik.

Ugy érezte, mintha nem birna felkelni a padról, a melyen ült. Tulajdonképpen aludt, de inkább olyan félálom-féle volt az. És hirtelen álmoképek tűntek fel előtte. Először azt látta, hogy Linek Vojtek Burekjával marakszik, s szörűk fölborzad. Ő botja után nyul, hogy a marakodókat lecsitítsa, ekkor hirtelen más tűnik fel előtte. Magda mellett egy fekete francia ül s Magda megelégedett mosolylyal mutogatja fogait. A többi francia Barteken mulat, ujjal bökdösve őt...

A lokomotiv zakatolása úgy tünt fel előtte, mintha a franciák kiáltoznák »Magda, Magda«. Erre ő rájuk rival: »kutyuk! fogjátok be a szátokat! Bocsássátok el azt az asszonyt! Ők csak folytatták »Magda! Magda!« Linek s Burek vonyanak s egész Pognebin azt kiálltotta: »Ne hagyd a feleséged! És ő, ő megkötözve, vagy mi? Nem, ő nyújtózkodik, erőlködik, a kötelek elszakadnak, Bartek megragadja fejénél a franciát s tüstént...

Tüstént erős fájdalom járja át testét, mely egy hatalmas csapástól származott. Bartek fölriadt s talpra ugrott.

Az egész koci fölébredt, s mindnyájan azt kérdezték, hogy mi történt. A szegény Bartek álmában az alvó altisztet ragadta meg szakállánál fogva. Most ott állt az, mint egy sá. kány, mutató ujjával megfenyegetve őt, így ordított a szegény Bartekra:

— »Oh te cimeres lengyel ökr: Ugy vágok a pofádba, hogy a fogaid össze-vissza ugrálnak s vagy a füleden, vagy a szemeden repülnek ki «

Az altiszt a haragtól mindjobban s jobban belémelekszik és az ügyefogyott Bartek nyugodtan ott áll előtte, kezét oldalára szorítva. A többi katonák ajkukba harapnak, hogy elfojthassák nevetésüket, mert nevetni féltek, még az altiszt folytonosan káromkodott: »Te

lengyel ökr! Ti lengyel ökrök!!!« Hirtelen minden csendes lett. Bartek ismét előbbeni helyére ült. Ő csak azt érezte, hogy könnyei megindulnak s a lokomotiv szüntelen azt kiáltja — »Magda! Magda! Magda!

— Valahol igen erős fájdalmat érez...

III.

Hajnal! Valami rezgő, gyöngé fény megvilágítja az álomittas s fáradtságoktól kimerült, sápadt arcokat. A padokon aludtak a katonák egymáson keresztül-kasul. Egyiknek feje a mellére hanyatlik, a másiké hátra van szegve. Hajnalpirja az egész világot rózsás színnel világítja be. Minden vidám. A katonák fölébrednek. A hasadó hajnal a ködből s a felhőköl egy ismeretlen földet varázsol elő. Hol van már Pognebin s a környéke, s minden más, ez már idegen ország. Előttük tölgyfákkal benőtt hegyek, a völgyben vörös cseréppel fődött házak, a hófehér falak an fekete ablak keresztfák vannak, s a házak falaira folyócska kuszik fel. Itt ott barack s cseresznye fák, kertek láthatók. Falvak s városok tűnnek fel és el szemük előtt. A vonat nem áll meg, hanem gyorsan hátra hagy egy csomó kisebb állomást.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: BALASSA SÁNDOR.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések feivétetnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,
Gabonát,

Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,
Üzleti helyiséget,
Nyaralót.

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„Bácsmegyei Napló“
kis hirdetési rovatát.

Bácsmegyei Napló
ára 2 fillér kapható:

Vlg Zsigm. Sándor
könyv és papír kereskedésében főtér.

Heumann Mór
könyv és papír kereskedésében főtér.

Krécsi A. Nándor
könyv és papír kereskedésében Deák-u

Erdélyi D. és Társa
dohány nagyüzlete
Kossuth utca.

Tenner B.
dohánytözsde és iatárú
üzletében Kossuth-u.

Gerber Jakab
dohánytözsde és esztergályos üzletében Kossuth-u.

Spitzer és Klein
fűszer és csemege üzletében Rudics-u.

Meznerics József
fűszer és csemege üzletében honvéd laktanya mellett

Beck Sándor
fűszer és liszt üzlete a törvényszékkal szemben.

Nojések Géza
fűszer és csemege üzletében Damjanich és Beresényi utca sarkán.

PALICSON
Menczel Mihály
fűszer és csemege üzletében

Kiadóhivatalunkoz intézett levelek e-akik bélyeggel továbbíthatnak

Barna ferfinek
aranyának levele van
Posterestante 210.

Karárs

Szívesen látom, ha feltételemet, melyekről levéllileg fogom értesíteni elfogadja. „Tanítónő.“ 207.

E. J.

Örömmre szolgálna, ha ismeretségét bírnám. Titoktartás és örök barátság bitosítva van. „Komoly“ 208

A. r.

Fél 9-kor várta tegnap a megjelölt helyen, miért nem jött. Pártfogó 209.

Szöke

táncziskolába vasárnap este első négyesre. 211.

Nevelőnőnek

ajánlkozik okl ovónő. Csakis előkelő családhoz. Cim a kiadóban 212.

Megvételre

kerestetik egy jó karban levő ház. Cim a kiadóhivatalban. 213

Háromszori

bekenésre biztosan megszabadul kellemetlen lábizzadástól. Egy korona beküldése ellenében bérmentve Riesz Halas 214.

Részletfizetésre

porcellán-szervizek, lámpák, kérésre árlap ingyen, Ivankovics Károly, Szegeden 215.

Asszonyok-leányok

lapkihordáshoz kedvező feltételek mellett felvétetnek lapunk kiadóhivatalában. 216.

Borbély tanoncok

felvétetnek Cim a kiadóhivatalban. 217.

1000 drb

prima bor s hordók eladók. Bpest, V dász fűszerüzlet Damjanich-utca 33. sz 218

Fiatal emberek

kik hölgyek társaságában szórakozni óhajtanak, küldjék be címeiket zárt levélben lapunk kiadóhivatalába. 205.

Kereskedelmit végzett

kisasszony irolai foglalkozást keres Cim a kiadóhivatalban 200.

Bem-utca

sarkán egy szépen butorozott szoba, előszobával vagy anélkül kiadó. Cim a kiadóban. 180.

Reggeli sétákra

keresek egy kedves és szellemes hölgy társaságát Levelek a kiadóba intézendők „Reggeli séta“ j. alatt 184.

2 drb kettős ajtó

jutányo an eladó Cim a kiadóban. 191

Bármily

javító vizsgákra, magánvizsgákra előkészít rövidesen felelősséggel. Cim a kiadóban. 204

Jutányosan eladó

Pallas Lexikon, Stanley utazása, Világ történele, Magyar nemzet történelme, Föld és népe egész könyvtar. 206.

Gyümölcs

csomagolásra igen jó minőségű papiros bármily nagy mennyiségben kapható lapunk kiadóhivatalában. 194.

Kazincy-utcában

egy jó karban levő ház szabad kézből eladó. 201.

Kosztosokat

— kóser koszt — egy tisztességes családnál jutányos árban kapható Ugyanott butorozott szoba is kiadó Cim a kiadóhivatalban. 117

Pénzkölesönt

házakra, telkekre, földbirtokokra, második, harmadik helyre is. Cim a kiadóhivatalban. 117.

Tanoncnak

relvétetik 2 polgárit vagy gymnasiumot végzett fiu egy előkelő szakmához. Cim a kiadóban. 109.

Olyan

urinő barátságát ki velem Szabadkántartózkodásom alatt többször Palicsra kirándulást tenne Cim a kiadóba „Tanítónő“ j. alatt. 168.

Palicson

egy két szobás lakás jutányos áron kiadó. Közlebbi cím e lap kiadóhivatalában tudható meg.

Magyar remekírók

teljes sorozata, kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 187.

Shakspiere

színművei 6 kötetben jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 188.

Órás tanoncnak

felvétetik egy vagy két fiu, kik 1—2 gymnasiumot végeztek, Czeizler Lipót chronometer órás Szabadkán Kossuth-utca. 123.

Ócska vas

nagy mennyiségben, jutányosan eladó Cim a kiadóban. 144